

Jani Lunar

Past

Mimo drevja je švignil sključen biciklist, ne ozirajoč se na jokajočo postavo, ki je sedela spodaj. Prav čudno se je zdelo, da ni poskušal niti zavirati ali vsaj pozvoniti z zvoncem, da bi pritegnil pozornost. Ne. Kar drvel je naprej, objemajoč balanco, in sploh ni pomišljal na muke in težave revčka, ki je zateglo cvilil.

Morda je šlo pa za lokalno kolesarsko tekmo? In kolesar sploh ni vedel, da človek pravzaprav ne ždi pod drevesom, ampak pod njim, spodaj pri pedalih. Kako grozno. Ves čas voziti tako obremenjen in kljub vsemu puščati za seboj celo čredo žilavih mladcev, ki željni zmage kar predejo od ugodja. A nihče izmed njih ni vedel, da pred njimi vozi človek, ki mi je pravkar rešil povsem zavoženo življenje. Posrano življenje, uničeno. Zanesljivo me je rešil pred dokončno pogubo. Proti koncu decembra. Kljub mrazu in božičnemu razpoloženju me je rešil. Tega ne bom nikoli pozabil.

- Marjan, Marjan!! Vstani že in prinesi drv. Zakuri peč, spekla bova zajca, ki se je ujel v past. Hitro, ker nimava veliko časa. Zajec je sočen in žilav, treba ga bo več ur držati v ognju.

Ubogal sem dragega prijatelja in odšel v gozd, da pobrem nekaj polen, ki so ostala od podrtih dreves. Sprehajal sem se, gledal okrog, a polen nikjer nisem opazil. Zato sem postajal malce nestrpen in nervozen. Pa ja ne bo splaval slastni zajec po vodi, če teh drv ne dobim. Pospešil sem korak in v kratkem zagledal napol podrto kočo. Če ne bo šlo drugače, bom izpulil nekaj desk, če se koča podre, toliko bolje, še več bo kurjave in še več zajcev bova lahko spekla. Počasi, zelo previdno sem se približal podrtini in zaslišal nenavadne zvoke, precej podobne tistim, ki jih je spuščala uboga Orleanska, ko se je cmarila na grmadi. Vse skupaj se mi je zdelo čudno, najraje bi pobegnil domov in pustil zajce crknjene na tleh. Vendar nisem mogel razočarati sestradanega prijatelja, tudi sam sem postajal bolj in bolj lačen. Nekajkrat mi je v želodcu tudi zakrulilo, tako da sem se bal, da me taki zvoki navsezadnje ne bojo celo izdali. Kolikor sem mogel potihom sem se bližal prej omenjeni koči. Vzdihi, stoki in podobne reči so bili že zelo glasni, in ko sem naslonil oko na polico majhnega okna, sem tudi imel kaj videti. V kolibi je na tleh ležala, kazalo je, da brez zavesti, neznana mlada gospodična. Imela je precej dolge nohte, zagrebljene v suha tla, prav tako je

imela tudi precej dolge lase, ki so štrleli na vse strani. Njen obraz je bil zelo blede, umazan, poznali so se sledovi raznih šmink in odtisi umazanih rok, po vsej verjetnosti moških. Obleka je bila vsa popacana in raztrgana, čevlji preparani in mokri, nogavice so ležale zraven, nekaj odtrganih gumbov je bilo blizu in nič drugega. To je bilo vse, kar sem videl v kolibi. Niti pravih, razločnih sledov ni bilo, samo od nekakšnih nespoznavnih stopal, ki so vodila do vrat in se potem na mahovju in praproti povsem izgubila. Seveda me v tistem trenutku ni zanimal napadalec ali kdorkoli je že bil, pač pa mladenka, ki je tako nemočno in brez znakov življenja ležala na mrzlih, neudobnih tleh. V daljavi sem zaslišal zamolkle glasove: Marjan, Marjan... Marjan, Marjan.. Prijatelj je moral biti res že pošteno lačen, da me je tako klical. A se zanj, za zajce, za kurjavo in lakoto nisem več dosti menil. Odločil sem se, da prodrem v notranjost kože in si pobliže ogledam ubogo, negibno in ranjeno deklico. Razbil sem že prej polomljena vrata, se narahlo približal telesu na tleh, malo počakal, potem sem previdno nagnil glavo proti njej in se čudil, kako da se take stvari lahko zgodijo ravno na novoletni večer.

Bilo je leta 1989.

Narahlo sem se dotaknil njenega obraza. Imela je vendar čudovite ustnice, lep nos in vse na njej, kar ni bilo umazano od blata, je bilo lepo. Sedel sem na tla, ji pazljivo dvignil glavo in jo posadil v naročje. Negibno sem gledal vanjo. Bil sem zelo prevzet. Nisem vedel, kaj naj storim, čakal sem, da odpre oči, da se vrne nazaj v življenje. Spet sem slišal oddaljene klice : Marjan... Marjan... hooj, Marjan, ... Marjan.. Ne, ni mi bilo do najine pojedine, pravzaprav nikoli nisem posebno maral pečenih zajcev, nikoli nisem maral nabirati dračja. Mar mi je bil odmev mojega imena, ki se je razbil ob lesenih stenah kolibe.

Nežno sem pestoval njeno glavo v naročju, ko je vendarle odprla oči. Bile so prestrašene, velike, vlažne in rdeče. Bil sem v zadregi, nisem vedel, ali naj spregovorim. Bal sem se, da bo začela kričati. Nikoli nisem preveč maral ženskih krikov, še posebej ne na silvestrsko noč.

Nič takega se na srečo ni zgodilo. Sprva je ubožica le brezšumno premikala ustnice, najprej zgornjo, potem obe hkrati, pa spodnjo, še enkrat zgornjo, rahlo jih je podrgnila med seboj in komajda opazno ovlažila. Zdaj sem že slišal stokanje in šklepetanje, ki je z divjo naglico naraščalo, dokler se ni sprevrglo v krik, ki me je vrgel vsaj pol metra stran, da sem padel na komolec in se mi je udrla kri. Vnemar sem pustil rano in vprašujoče pogledal njo, ki je napol dvignjena z muko lovila zrak in z opotekajočo roko kazala nekam proti oknu, ali proti stropu, potem razprla dlan, razširila vseh pet prstov in končno spregovorila: Kdo si vendar ti? in spet izgubila zavest.

Kdo sem jaz? Priznam, da sem se za trenutek zmedel, a navsezadnje je bilo vprašanje pravzaprav na mestu. Kdo sem jaz, ki sredi noči vdiram v tuje kože in strašim nezvestne mladenke. Moram biti pa res prava pošast. A pošast že nisem bil, saj je bil moj obraz bel kot kreda, ustnice so podrtavale, brada se je tresla (saj sem

skoraj jokaj), z levo roko sem brskal za robcem v hlačnem žepu, ker mi je smrkelj iz nosa že kapljaj po židanem ovratniku lepe srajce (znamka: Nina Ricci), z desno pa sem si zakrival oči pred resnico:

Pred mano je ležala na tleh mladenka. Koliko noči sem presanjaj, da bom nekoč spoznal resnično lepo, zalo gospodično, ki me bo imela neizmerno rada in ki mi bo kupovala same lepe obleke, samih priznanih in dragih znamk. Zdaj sem moral vse to opravljati sam. Vsak teden po nakupih v Italijo (Milano), vsak teden sam čez mejo, ne, to ni bilo prijetno. Povsem drugače je, če se odpelješ skupaj z gospodično in potem nakupujeta po njeni izbiri. Ti samo stojiš, pomerjaš, gledaš v strop, na uro, popiješ vmes pivo, se malce (ampak res malo) dolgočasiš, pa tako naprej, dokler ne pade mrak, dokler se butiki ne zaprejo in dokler vreče niso polne. Ampak pustimo zdaj italijanske butike, pred mano namreč leži ranjena mladenka in skušal ji bom pomagati.

Le kakšen junak in pravljичni princ iz zgodb sem, da še vedno sedim na tleh in malodane ližem kri s komolca, namesto da bi urno poskočil in postavil ubožico na noge. Ja, ni mi preostalo drugega, kot da sem si obrisal nos in se počasi približaj mladenki, ki je ležala na tleh. Sklonil sem se ji nad obrazek, še vedno negiben, blaten, odrgnjen, z razmršenimi in sprijetimi lasmi. Kljub vsemu je bilo kristalno jasno, da pred menoj leži zelo zelo bitje, ki bo svojo lepoto pokazalo šele takrat, ko bo izstopilo iz kadi, polne vroče vode in dišav, ko si bo posušilo umite lase in se namazalo z raznimi žavbami (s kakšnimi žavbami je namazana gospodična, sem ugotovil mnogo kasneje) ter se mi usedlo v naročje.

Vzel sem robec v roke (z druge strani je bil še čist), ga postlinil in ji začel drgniti čelo. Najprej sem to počenjal zelo počasi in previdno, ker pa ni in ni dajala znakov zavesti, sem pritisnil močneje, močneje, dokler globoko iz njenega grla ni bilo začutiti rahlega grgranja, ki je naraščalo in naraščalo, se dvigalo in švignilo skoz napol odrta usta po roki (to me je spomnilo na mlajšega brata, ko je kot dojenček podiral kupčke, ko se je do sitega napil maminega mleka) in torej, kot sem že dejal, je švignil grgot po moji roki in stekel vse do komolca. To je bila zmes sline, krvi in želodčne tekočine. Hkrati je bil tudi resen znak, da je ubožico morda nekdo pretepel. Moram pa priznati, da je bil vonj izbljuvane tekočine na moč podoben malinovcu, vendar nisem zmogel dovolj poguma, da bi ga polizal in se o tem prepričal (kasneje mi je bilo žal). Revica je še kar naprej grgrala in spuščala nejasne glasove, zato sem jo spodbujal in jo spraševal po imenu. Dvignil sem ji tudi vrat, da je laže dihala. Počasi je začela odpirati oči in kazalo je, da bo naposled prišla k sebi. Imel sem prav. Kmalu je dokončno odprla oči (o, nebeško modre so bile), me začudeno pogledala, prišla za obe roki, se rahlo nasmehnila in dejala: O, moj rešitelj, o moj rešitelj.

Bil sem v zadregi, saj take pohvale res nisem pričakoval. No ja, ne smem biti preveč skromen, morda sem ji pa res rešil življenje.

- O, moj rešitelj, o moj rešitelj.

No, no, storil sem samo to, kar bi vsak. Nežno sem jo gledal in jo narahlo pobožal po izmučenem obrazu. Nasmehnila se je, počasi in okorno dvignila roko in me tudi

ona pobožala. Kar fino se mi je zdelo. Potem se je z obema rokama oprijela mojih ramen in poskušala vstati. Z vso močjo sem ji pomagal, tako da je bila kmalu pokonci. Sicer so se ji noge še vedno precej tresle, pokonci pa je le bila. Vprašal sem jo po imenu.

- Ana sem, Anica.
- Kako lepo ime, sem se raznežil. Jaz sem pa Marjan.
- Ana, Anica.

Večkrat sem zaklical njeno ime in opazil, da je postala prav dobre volje in celo začela hoditi naokrog. To je bilo dobro znamenje. Pridružil sem se ji in skupaj sva začela ogledovati staro lovsko kočo. Nekje daleč zadaj, zelo daleč sem spet zaslišal glasove svojega prijatelja: Marjan, Marjan, hooj Marjan, hoj Marjan...

Nisem se zmenil. Prijel sem mladenko za roko in krožila sva po koči. Čudil sem se, kako je lahko tako hitro prišla k sebi, ko je bila vendar toliko časa brez zavesti. Nenavadno hitro je bila spet pri močeh. Celo lička so postala rdeča, ustnice spet napete in vlažne, roke tople. Res nenavadno. Po nekaj minutah hoje v krogu se je ustavila, me pogledala globoko v oči in vprašala: Veš kaj, dragi moj Marjan, glede na to, da si moj rešitelj in dobrotnik, ki mu dolgujem vse na svetu, ti ponujam, da se takoj zaljubiva, poročiva in zbeživa v neznano. Vem, da je to morda malce prehitro zate, a ker si se izkazal kot pravi junak, pričakujem, da boš brez oklevanja sprejel mojo ponudbo...

No, lepa reč. Tole me je pa šokiralo. Kar zaljubiva naj se, poročiva. Ja, nič ne rečem, deklica je bila res v redu, ampak toliko stvari moram še narediti, toliko opravkov imam še na tem svetu, da res ne mislim na poroko. Pa kako resno me je gledala, trdno držala za roke, kot da me ne bi hotela več izpustiti. Ustrašil sem se, hotel sem se ji iztrgati iz klešč in pobegniti, v tistem trenutku pa me je potegnila k sebi, me prijela za glavo, z usti je zgrabila moje ustnice, me brenila v mednožje, da sem široko zinil, potisnila jezik v moja usta (nekam čudnega okusa je bil), potem se je začelo megliti okrog mojih oči, slišal sem še njen oddaljeni smeh, dokler nisem bil prepričan, da zanesljivo izgubljam zavest.

Zbudil sem se, kje drugje kot v zelo lepi beli sobi. Bilo je polno žimnic nametanih okoli, kakor da bi si kdo močno želel, da bi se dobro počutil. Počutje pa je bilo na psu. Ne samo da sploh nisem vedel, kje sem, ampak vsak gib, ki sem ga poskusil napraviti, se je spremenil v ostro bolečino. V ustih sem še vedno čutil čudno sladkobo, po glavi in vratu sem imel polno modric, komolec je bil tudi še vedno ves sesut, a povsem zaceljen, to se mi je zdelo seveda zelo čudno, da ne govorim o o bedru, katerega sploh nisem več čutil, le neki oster vonj se je širil od tam spodaj nazaj gor proti nosu. Zato sem se narahlo poskušal skloniti, da bi preveril, kaj se tam sploh dogaja. Kakšne muke sem pretrpel, preden sem lahko vrat nagnil toliko, da sem videl bedro, ki je bilo lepo obvezano z belim, debelim povojem. Vonj, ki se je širil, pa je bil od dobrega domačega šnopca, ki ga je očitno nekdo polil povrh.

No ja, za silo sem bil zakrpan, ležal sem na mehki postelji, soba je bila bela, kaj

si človek sploh lahko želi lepšega? Če bi še vedel, kje sem, bi bil povsem zadovoljen.

Spet sem zaprl oči in za nekaj trenutkov najverjetneje zaspal. Ko sem ponovno pogledal, se je že rahlo mračilo. Zaslišal sem tudi stopinje pod menoj, nekaj glasov, ki so se preekali, in precej pridušeno kmečko glasbo. Torej sem zagotovo ležal v zgornjem nadstropju meni povsem neznane stanovanjske hiše. Morda sem pa v Amsterdamu?

Tja sem si vedno želel. Da bi stanoval v mestnem središču, da bi imel odprto okno in poslušal prodajalce kififikija in drugih dobrot... da bi jedel sladoled in morda celo pečene zajce... Ne, v Amsterdamu seveda nisem. Razočaran sem ponovno začel ogledovati belo sobo. Nič posebnega, povsem običajno je bila opremljena. Nekaj omar, nekaj stolov, tapison po tleh, z lesom obložen strop, cenen lestenec in koledar z motivom gole ženske, rahlo zakrite s prozorno tančico. Tam pri številkah je bil rdeč okvirček postavljen na datum četrty januar 1990.

Torej sem štiri dni ležal v nezavesti.

Počasi sem se začel vsega po malem spominjati. Od namere, da s prijateljem za novo leto odideva loviti in za ražnju spečeva zajca, do dračja, ki sem ga šel iskat, klicev in vpitja, kolibe, gospodične, ki sem ji rešil življenje, ljubezni, poroke... vse sem imel pred seboj, vse slike so bile jasne, le da pojma nisem imel, kje sem in čemu se vrstijo taki dogodki. Kasneje sem izvedel, da sem padel v past, ki je bila že vnaprej načrtovana in skrbno pripravljena.

Ampak... še vedno sem precej nemočno ležal na postelji.

Strah me je bilo snežno belih sten, blazin, vsega mi je bilo že dovolj, nameraval sem začeti kričati in vpiti, tudi lačen sem bil, ko sem nenadoma opazil, da glasovi spodaj postajajo vse glasnejši in razločnejši.

- Poslušajta oba. Kruh je pečen, samo tole srajco še do konca zlikam, potem ga bom pobrala ven, da se ne bo naredila tista trda skorja, saj vesta, da potem takega kruha nihče noče jesti in ga samo brez potrebe mečemo stran. Pa kaj je to za ena srajca, da se tako težko pegla. Ja, saj sem vedela, Nina Ricci. Mami, drugič ne kupuj več takih srajc, niso vredne, da jih potem ure in ure peglam. Od zdaj naprej jih bom šivala sama. Pa hlače tudi. In puloverje. Vse bom delala sama. Nič več mi ne kupujte oblačil. Niti zame, niti za otroke in niti za bodočega moža. Saj, le kdaj se bo Marjan zbudil, že celo večnost spi zgoraj v sobi. Treba bo gor in ga zbuditi. Samo ležal in spal bi, pomagal pa nič.

Zdaj me je šele postalo strah. Marjan? To sem vendar jaz. Njen bodoči mož? (Menda ni prišlo do poroke v koči?) Ali pa? Otrok? (Kasneje se je izkazalo, da ima nekajletnega fantka). Spet sem poslušal...

Nekaj časa je bilo spodaj tiho, potem se je oglasil drug ženski glas, očitno starejši, najverjetneje hišna gospa.

- Dec, ki ni za nobeno rabo, je zanič. Zato kar pojdi gor in mu povej, da so koze za nafutrat, da jih je treba na sprehod peljat, da je treba smeti odnest v koš, pa kamion bo pripeljal zidake, jih bo treba dol zmetat, zložiti in pokrit s cerado. A misliš

da bova vse midva z očetom naredila, poslopje bo pa potem vajino, a? Eno figo. Kar pust kruh, nehi peglat, gor pojdi, zbudi Marjana, pa takoj delat... Bom jaz že vidla, kaj se pa to pravi...A ne, moži? A je tko al ne?... Možak, očitno njen mož, je naveličano zagodrnjal: Jaa, jaa, ...

No, lepa reč. Dva ženska glasova in en moški glas. Meni povsem neznani glasovi. Kaj naj storim? Poskušal sem se dvigniti, rad bi pobegnil, odprl bi okno, skočil dol in izginil, stran, stran od tod, od prekletstva, ki me je zadelo, samo stran in ne obračaj se, Marjan! Marjan, Marjan.. hooj Marjan... A bilo je prepozno, bil sem zdelan, nemočen, obupan, bolan. Koraki so se že približevali po stopnicah gor, dvignil sem se na komolce in strmel v vrata, ki se bodo zdaj, zdaj odprla. Res so se, in vstopila je ženska, ki sem jo seveda poznal. Bila je lepa. Nič več ni bilo blata na njej, počesana je bila, lepo obleko je nosila, nobenih sledov od udarcev ni bilo videti. Nasmejala se je in se mi vrgla v objem. Bolečin sploh nisem več čutil. Povsem me je zakrila z dolgimi lasmi, dotikala se me je z mehkim obrazom, vonjal sem njen čudoviti parfum. Rahlo je odmaknila obraz vstran in me gledala. Modre oči, ostre, a nežne, čuteče, spogledljive in osvajalne. Kar naprej so gledale vame. Takrat je nekaj krhnilo v moji utrujeni glavi. Mravljinci so zagomazeli po vsem telesu. Narahlo me je treslo. A oči so še kar gledale in gledale. Njen vonj, njen dotik, njena prisotnost. Bil sem ves prevzet. Bolečin že zdavnaj nisem več čutil. Obsedla me je nepojmljiva strast do te ženske. Začel sem jo božati po ramenih, poljubljal sem ji vrat, oči, ušesa. Vzdihovala je, všeč ji je bilo. Odpenjal sem obleko, z ustnicami in jezikom (mimogrede sem opazil, da tudi ona nosi obleko znamke Nina Ricci), poljubljal sem jo zdaj po vratu, zdaj po obrazu, ustnicah, počasi sem se približal prsim, nežno spravil ven najprej eno, potem še drugo oblino. Res je imela lepe prsi. Ljubkoval in sesal sem žužke, božal, stiskal, gnetel. Od ugodja se je kar tresla, tesno prižeta k meni. Objela mi je telo z nogami, se drgnila vanj, tudi sam sem nadaljeval z ljubkovanjem. Stekel sem ji že vso obleko, prav tako ona meni. Ostala sva gola na postelji. Zdaj sem se ji izvil iz strastnih klešč in se dvignil nadnjo. Zapustil sem prsi in mimo popka zdrknil na čudovit griček, poraščen s črnimi dlakami. Tu sem bil doma. Tu je bilo moje življenje. Čudovito, vlažno, nabreklo, voljno žensko meso. To je bilo to. Jezik, ustnice, prsti, vse je bilo zbrano na tem predelu, vse se je gibalo, treslo, drgetalo. Pogumno in odločno sem nadaljeval, vedno bolj se je tresla, vedno bolj me je vlekla za lase, se zvijala in nenadzorovano spuščala glasove, dokler je niso prevzeli močni krči, vpila je, mi zasadila nohte v kožo, oooooouuggghh, nekaj trenutkov še, potem mi je z rokami zgrabila prste, jih potisnila stran, odmaknila mi je glavo in se počasi začela umirjati. Postala je nežna, rahlo je bila nasmejana, začela me je božati po obrazu, njene oči so bile kalne, utrujene in dejala je: Enkrat me bo zaradi takih orgazmov zadela kap!

Jaz pa še vedno nisem vedel, kje sem niti zakaj sem. Priznam, da me je bilo strah. Kot da me ženska že celo večnost pozna. Pa kaj? Lepa je, dobra je, simpatična, prijazna, zna peglati, kakor sem slišal, zna marsikaj. Hej, kakšne besede so to? Kaj zdaj govorim, pa ja menda nisem...?.. Ne, to že ne more biti res! Da sem se zatrapal

v to žensko? Lepo vas prosim! Jaz pa da bi bil zaljubljen. Ne, ne, ne. A o pravi ljubezni takrat nisem imel pojma, zato se mi niti sanjalo ni, da je to, kar sem posumil, pravzaprav čista resnica. Zaljubljen!

Če bi bil takrat vedel...

Marjan, Marjan, hoooj Marjan - prepozno, dragi prijatelj.

Ne da bi se sploh dobro zavedal, je minilo kar nekaj mesecev bivanja v tisti stanovanjski hiši, predvsem v beli sobi, ki je bila njena spalnica, pralnica in kuhinja obenem. Sicer je bilo v tistem nadstropju še nekaj sob, a so bile vedno zaklenjene in vsak od domačih, ki sem ga vprašal, zakaj jim rabijo, se je skrivnostno namrdnil in dejal, naj se seveda ne vtikam v njihov biznis, dokler sem navaden priležnik. To besedo sem potem še večkrat slišal. Z Ano, mojo nepričakovano ljubeznijo, sva imela kar dobre odnose. Ona je hodila v službo, jaz sem se ponavadi doma ukvarjal z otrokom, njeno mamo (ki je bila gospodar v hiši, kakor sem že omenil), njenega očeta pa sploh nikoli ni bilo doma, ker je baje cele dneve delal na črno in ni utegnil niti zvečer priti domov in je raje spal kar pri strankah (čemu se je tako obnašal, sem zvedel šele mnogo kasneje).

Prve mesece je bilo moje življenje v obliki, kot sem jo opisal, še kar znosno. Najteže je bilo, ko sem moral prati dolge in umazane spodnje hlače njene mame in pošite delovne obleke njenega očeta. A vedno, ko sem se zvečer Ani v postelji pritoževal, me je grdo pogledala, ježno obrnila hrbet in nobena prošnja, nobeno moledovanje, da bi se ljubila, ni zaleglo. Včasih je bila pretirano užaljena, sploh če sem se pritožil, da sem moral peljati koze na sprehod v bližnji hrib, jih nato pomolsti, zavreti mleko, skuhati njeni mami večerjo, nahraniti otroka, mu povedati pravljico in potem še razlagati vsebino filma, ki ga mama nikakor ni razumela, pa še stati pri televizorju in premikati gumbe in stikala, ker niso marali tv-ja na daljinsko upravljanje in so menili, da daljinski upravljelec poneumlja ljudi.

Na take pritožbe je moja ljubljena reagirala tako, da celih deset dni nisva spala skupaj in na vse moje obupane prošnje odgovarjala, naj si ga vtaknem v lastno rit, če sem tako potreben. To se je ponavljalo iz tedna v teden. No ja, so bili pa tudi lepši trenutki z Ano in njenimi domačimi. Predvsem je bilo lepo, ko smo šli z roko v roki prek Štucinskega mosta proti živalskemu vrtu, da bi končno pogledali, kako živijo udomačene opice, vsi trije: Ana, otrok in jaz, zadaj za nami pa njena mama in oče (takrat si je vzel poseben dopust, ker še nikoli ni bil v živalskem vrtu). Ane nisem smel držati za roko, ker se med ljudmi to ne spodobi, otrok je kar naprej jokal, ker mu je kamela pojedla banano, mame pa nikakor nismo mogli spraviti stran od divjih koz, ki so jo tako zelo spominjale na njene domače, da jim je kar naprej metala kruh čez ograjo, dokler ni prišel čuvaj in jo opomnil, da je hranjenje živali prepovedano. Potem smo odšli domov, povečerjali in šli spat. Z Ano sva se zahvalila za izlet in večerjo in odšla gor v svoje nadstopje. Komaj sem čakal, da se je uredila in legla poleg mene. Vendar se nisem smel premakniti, dokler otrok ni zaspal. Potem sem jo začel narahlo

in previdno božati, ves v strahu, da me spet grobo ne zavrne. Hvala bogu, tokrat je bilo vse v redu! Ko sva zadihana obležala, me je vprašala: Marjan, dragi, kdaj se boš poročil z menoj?

O sranje. Še to. A ravno zdaj morava govoriti o tem. Kakšna poroka? K sreči nisem nobene od teh besed glasno spregovoril. Molčal sem. Ponovno je dahnila isti stavek, tokrat še bolj nežno, še bolj s strastjo, še bolj tesno privita k meni: Marjan, dragi, kdaj se boš poročil z menoj?

Postalo mi je vroče. Misli so brezglavo švigale sem in tja. Kaj naj rečem? Kje sploh sem, kaj se dogaja z menoj? Marjan, Marjan, oooj Marjan... Potem sem se odločil. Kratko sem dejal: Kmalu.

Potem sva oba zadovoljno zaspala.

V približno istem ritmu s približno istimi dogodki je minilo skoraj celo leto. Bil je že mesec december, nekaj snega je padlo, otroci so se pridno smučali. Tistega dne smo bili vsi doma. Otrok je bil zunaj, Ana spodaj pri mami, jaz pa sem gledal skozi okno in razmišljal. Ana me je namreč vedno pogosteje spraševala o poroki, prav tako njena mama (takrat sem skoraj vsak dan slišal, da sem samo navaden priležnik). A nihče me ni razumel, ko sem govoril, da sploh ne vem, kako sem se znašel tu, vsi so debelo gledali in se smejali, ko sem pravil o kolibi in novoletnih dogodkih. Priznam, nisem jim verjel, da nič ne vedo. Tega enostavno nisem mogel verjeti. Prav zato sem s poroko iz dneva v dan odlašal. Vedel sem, da je Ana nestrpna. Razumel sem jo.

Obrnil sem se stran od okna in odšel dol, da poiščem Ano in se pogovorim z njo. Ko sem hodil po lesenih stopnicah navzdol, sem zaslišal pritajen pogovor. Bolj in bolj sem se bližal, dokler nisem povsem razločno slišal, da se pogovarjata Ana in njena mama. Da sem zvedel vso vsebino pogovora, se moram zahvaliti svoji stari navadi, da namreč zelo rad prisluškujem. Usedel sem se torej na zadnjo stopnico, napel ušesa in marsikaj izvedel: Saj ne rečem, Ana, fant je pameten in spreten, povsod ga lahko uporabimo, za vsako čiščenje in za molžo naših koz. Ampak ali se ti ne zdi, da je že posumil v našo zaroto, ki smo jo sklenili pred letom dni? Menim, da je spoznal ukano in se zato izogiba poroki, ki je bila pravzaprav cilj naše pasti.

- Mama, pretiravaš. Odločno mislim, da nima pojma, za kaj sploh gre. Kar poglej ga. Res, da zna biti pameten, a le teoretično. V praksi pa bi se vsak moški bolj odločno vprašal, kaj tukaj počne, bolj odločno bi pomislil, zakaj smo otroku prepovedali tesnejše stike z njim. Saj vidiš, malo pomigam z ritjo sem in tja, pa se mu zmeša. Vse bi naredil zame, samo če jaz tako hočem. Navsezadnje je le res, da ženske krojimo svet. Način sploh ni važen. Le dobro si ga oglej, pa boš videla, da to drži. A ni čudno, da ne posumi vame, ko sem ga na tako nenavaden in hiter način omrežila, da niti dva centimetra pred nosom ni videl, mama, ali se zavedaš, da ta človek sploh ne ve, da je eden izmed mnogih, ki ga za novoletno darilo podarim sebi in si tako zaželim srečno in uspešno novo leto, z upanjem, da vedno ostane pri nas. Koliko let je že mimo, koliko neuspešnih poskusov. Ali ni že čas, da končno obdržim vsaj enega. Takoj zdaj skočim gor, se mu vržem okrog vratu in ga ne izpustim, vsaj dokler bom

še na svetu.

Bog mi pomagaj, meni neumnežu in butastemu Marjanu. Kako nisem videl te zarote? Kako sem sploh lahko dopustil to ravnanje? Sem navaden osel, kot so že v osnovni šoli govorili.

A kaj zdaj? Jasno, odtod, čimprej, čim hitreje. Skočil sem do garažnih vrat, jih pokljukal, a kakor sem pričakoval, so bila zaklenjena, ključa pa nikjer. Zdrvel sem naprej do vhodnih vrat, a tudi tu ni bilo ključa. Ves obupan sem nameraval razbiti vrata, ko se je nepričakovano pokazal njen oče, naveličano vzel ključ iz žepa in dejal: Ko bi vsaj jaz lahko odšel tako, kot boš zdaj ti. A ne morem. Tu sem priklenjen. Delam dneve in noči, garam, spim pri strankah, nič nimam od življenja. Ti pa beži, kolikor hitro moreš in nikoli se ne sprašuj, kako se ti je to zgodilo. To imajo te ženske v krvi. Potolažim te lahko le tako, da ti povem, da sem sam prav tako prišel k hiši kot ti. Prek tiste kolibe v gozdu, prek strupenega jezika v ustih. A ti, dragi Marjan, beži, beži, kolikor hitro moreš, beži...

Možak je govoril nadvse resno, zato sem se pognal proti cesti, kjer je ravno nekaj tekmovalcev s kolesi drvelo mimo. Skočil sem prvemu pod balanco, se tesno oprijel in skupaj sva vozila naprej. Pustila sva ostale daleč za seboj. Prva sva pretrgala trak, ki je označeval konec tekme. Povabil sem rešitelja na malo pivo, saj ga je krepko zaslužil. Tudi sam sem pil. Ko sem dvignil čašo proti nebu, sem v svetlorjavi tekočini zagledal sebe, kako se z vso močjo borim, kako se opiram na glažovino in počasi rijem proti površju. Počasi, a zanesljivo. Butal sem z vso močjo v pene, ki so bile na vrhu, dokler ni glava pogledala ven z besedami: Živio, Marjan. No, pa pojdiva domov k prijateljem in znancem, ki jih že celo leto nisva videla. Pojdiva v naročje novemu in svobodnejšemu življenju.

Spil sem pivo na dušek in molče odšel.

O Ani potem dolgo nisem ničesar slišal. Zdaj govorijo, da se je poročila z bivšim oficirjem jugoslovanske vojske, ki je vodil svojo enoto pri napadu na tisto kolibo, v kateri sem svoje doživel tudi jaz.

December 1991